

Personalized Medicine

Nascholing over nieuwe ontwikkelingen in de farmacie

Woensdag 13 februari 2019
13.00 tot 16.30 uur

Locatie NBC Congrescentrum, Blokhoeve 1, 3438 LC Nieuwegein

Programma

13.00 – 13.10 u	Ontvangst
13.10 – 13.15 u	<i>Inleiding</i> Drs. Arjan de Kwant, adviserend geneeskundige DSW Zorgverzekeraar
13.15 – 14.00 u	<i>Farmacogenetica</i> Prof. dr. Ron van Schaik, farmacogenetica Erasmus Medisch Centrum, Rotterdam
14.00 – 14.30 u	<i>Project Farmapas</i> Drs. Aris Prins, apotheker Apotheek Poeldijk, Poeldijk
14.30 – 14.50 u	Pauze
14.50 – 15.35 u	<i>CAR-T Therapy</i> Dr. Tom van Meerten, internist-hematoloog Universitair Medisch Centrum Groningen, Groningen
15.35 – 16.20 u	<i>CAR-T Therapy - pakketoverwegingen</i> Drs. Jolanda de Boer, arts n.p., secretaris Wetenschappelijke Adviesraad/Commissie geneesmiddelen Zorginstituut Nederland, Diemen
16.20 – 16.30 u	<i>Discussie en afsluiting</i> Drs. Arjan de Kwant, adviserend geneeskundige DSW Zorgverzekeraar

Achtergrond

Het laatste decennium is er een verandering in de wereld van de farmacie gaande: van populatiegerichte interventies tot steeds meer farmacotherapie, toegesneden op de individuele patiënt. Met een goede Nederlandse term wordt dit '*personalized medicine*' genoemd.

Personalized medicine wordt toegepast in de complete breedte van de farmacie; zowel in de eerstelijns zorg bij de openbare apotheek, als in de tweede- en derdelijns zorg in topklinische en academische centra.

In de eerstelijnszorg hanteerden we in het verleden een standaard geneesmiddel met

een standaarddosering voor elke patiënt met een zelfde medisch probleem; tegenwoordig wordt er meer aandacht besteed welke werkzame stof, in welk vorm en welke dosering het meest geschikt is voor de individuele behoefte van de patiënt.

In het eerste deel van deze nascholing willen we hier ons verder in verdiepen. Prof. Ron van Schaik zal ons meenemen in de boeiende wetenschap van de farmacogenetica en zal ons uitleggen hoe deze wetenschap ons kan helpen bij het vaststellen welke werkzame stof in welke dosering het maximale farmacotherapeutische effect en de minste bijwerkingen kan geven bij de individuele patiënt. Drs. Aris Prins zal ons vervolgens vertellen hoe deze farmacogenetische wetenschap uitwerkt in het dagelijks leven van de openbare apotheek. In zijn regio heeft er een pilot 'Farmapas' gedraaid waarin bij een specifieke patiëntenpopulatie geëxperimenteerd is met het farmacogenetisch paspoort in de therapiekeuze. Heeft dit klinisch relevante voordelen opgeleverd voor de patiënt?

In de tweede- en derdelijnszorg zien we met name in de oncologie veel nieuwe dure geneesmiddelen het basispakket instromen die niet meer zozeer gericht zijn op een specifieke tumor, maar meer op de genetische mutaties die bij verschillende tumoren ontstaan. Deze geneesmiddelen zijn dan ook voor meerdere tumortypen geschikt, maar zijn effectief indien een patiënt de betreffende genetische mutatie in zijn tumor heeft. Ook bepaalde combinaties van immunotherapie en chemotherapie wordt steeds meer op individueel niveau gegeven.

In het tweede deel van deze nascholing gaan we in op een van de meeste recente derdelijns vormen van personalized medicine, namelijk de CAR-T therapie. Kunnen we nog wel van een geneesmiddel spreken? De officiële term is 'advanced therapy medicinal product' en betreft een product dat voor een individuele patiënt ontwikkeld wordt met behulp van T-lymfocyten van de patiënt zelf.

Dr. Tom van Meerten zal ons vertellen wat de potenties en verwachtingen zijn van deze nieuwe CAR-T therapie. Wat is het innovatieve van deze therapie en wat verwacht hij van deze therapie op de korte maar ook op de lange termijn?

Aan deze nieuwe CAR-T therapie hangt echter een stevig prijskaartje: de twee nieuwe middelen die hieronder vallen (Kymriah® en Yescarta®) zijn door de minister van VWS in de sluis geplaatst (zijn niet automatisch het basispakket ingestroomd), in afwachting van een beoordeling door het Zorginstituut op stand wetenschap en praktijk en een onderhandeling door het prijsarrangementenbureau van VWS.

Drs. Jolanda de Boer zal ons meenemen in dit traject; hoe wordt beleidsmatig omgegaan met deze nieuwe dure geneesmiddelen, welke mogelijkheden hebben we om deze innovaties toegankelijk te maken voor de patiënt maar toch ook om de uitgaven op macroniveau te beheersen?

Leerdoelen

De adviserend geneeskundige heeft kennis van en inzicht in:

- farmacogenetische factoren die van invloed zijn op de farmacotherapie in de eerstelijns
- nieuwe ontwikkelingen in 'advanced therapy medicinal products'
- beleid van het ministerie van VWS hoe om te gaan met nieuwe dure geneesmiddelen

De adviserend geneeskundige is zich bewust van:

- individuele verschillen in farmacotherapeutisch effect
- de ontwikkelingen in dure geneesmiddelen en de kosten hiervan

De adviserend geneeskundige ontwikkelt:

- kennis van personalized medicine en past dit toe in het eigen werkerrein.

Accreditatie

Voor deze nascholing is accreditatie aangevraagd bij de Stichting AbSg voor het specialisme maatschappij en gezondheid, profielen beleid & advies en indicatie & advies.

Competenties

Medisch handelen	30%
Communicatie	10%
Kennis en wetenschap	60%

De bijeenkomst is bedoeld voor:

- Leden van de Vereniging Artsen Volksgezondheid
- Overige bij de KAMG aangesloten verenigingen, indien er nog plaats is.

Voor VAV-leden is deelname bij het lidmaatschap inbegrepen. Niet-leden betalen € 50,00 euro per bijeenkomst. U kunt zich aanmelden door een e-mail te sturen naar Karen van Stijn, secretariaat@vavolksgezondheid.nl. Vermeld daarin duidelijk uw naam, BIG-nummer en adresgegevens.

Over de sprekers

Prof. dr. Ron van Schaik

Ron H.N. van Schaik, PhD is a registered European Specialist Laboratory Medicine (2003) and Full Professor Pharmacogenetics (2013). He is working at the department of Clinical Chemistry (AKC) at the Erasmus University Medical Center (Erasmus MC) in Rotterdam since 1998. He studied chemistry at Utrecht University (specializations Biochemistry, Clinical Chemistry and Molecular Biology) and received his PhD in 1992. He was trained in molecular biology at Cold Spring Harbor Laboratories in New York. From 1992, he worked as post-doc at the Erasmus University (Dept. Endocrinology & Reproduction) and the Academic Hospital Rotterdam (Dept. Pathology, Dept. Clinical Chemistry) on translational research involving molecular biological testing. Currently, he is head of the AKC unit Specialized Research & Development (BO&O) and of the Pharmacogenetics Core Laboratory AKC.

Prof. van Schaik leads a research group on pharmacogenetics, in which the translation to implementation for patient diagnostics is the main topic. Current lines of research include Transplantation/immunosuppression, Oncology, Psychiatry, Pain treatment, anticoagulation and HIV. He has published over 150 articles on pharmacogenetics, and participates in national (NVKC, KNMP) and international (AACC, IFCC, IATDMCT, ESPT, IUPHAR, EMA) advisory committees on this topic. As a second line of research, he is involved in studies on new markers for the detection of prostate cancer.

In 2001, Dr. van Schaik received the Ortho Clinical Diagnostics Award of the Dutch Society for Clinical Chemistry for outstanding research. In 2008, the Pharmacogenetics Core Laboratory AKC got internationally recognized by the International Federation of Clinical Chemistry (IFCC) as a Reference Laboratory for Pharmacogenetics.

Drs. Aris Prins

Aris Prins is beherend apotheker bij Apotheek Poeldijk, is daarnaast docent Post Academisch Onderwijs Farmacie en Lid bestuur Zorggroep Eerstelijns Apotheken (ZELA). Tevens is hij Lid Farmaco Therapeutisch Transmuraal Overleg van de Stichting Transmurale Zorg Den Haag en Bestuurslid LOA (Landelijke Openbare Apotheken) van de KNMP.

Aris heft zijn opleidingen gevolgd in Hospital Pharmacy, Ninewells hospital, Dundee, Schotland en aan de faculteit Farmacie van de Universiteit Utrecht.

Dr. Tom van Meerten

Tom van Meerten is internist hematoloog in het UMCG en ook verbonden aan de RUG, faculteit Medische Wetenschappen. Zijn onderzoek richt zich met name op het diffuus grootcellig B-cel lymfoom waarover hij meerdere malen gepubliceerd heeft en in 2014 de Bas Mulder Award voor kreeg van de stichting Alpe d'HuZes. Tom heeft de eerste patiënt in Nederland met de nieuwe CAR-T therapie behandeld in 2017; toen nog in een experimentele fase.

Drs. Jolanda de Boer

Jolanda de Boer is arts en was in het verleden eindredacteur Farmacotherapeutisch Kompas bij het CVZ. Na het plaatsvervangend secretariaat bij de Commissie Farmaceutische Hulp (CFH) is zijn uiteindelijk secretaris van de Wetenschappelijke Adviesraad (Commissie Geneesmiddelen) bij het Zorginstituut geworden.